

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1:
Titlul proiectului de act normativ
LEGE
privind securitatea și apărarea cibernetică a României precum și pentru completarea
Legii nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, republicată

Secțiunea a 2-a:
Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Proiectul a fost inițiat de Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării în temeiul art. 1, alin. (3) și art. 4, alin. (1) din HG nr. 371/2021.

MCID inițiază proiectul de lege, în calitate de coordonator de reformă, pe Componenta C7 - Transformare digitală, reforma 3 din Programul Național de Redresare și Reziliență, conform Anexei la OUG nr. 124/2021 coroborat cu Acordul de finanțare dintre MIPE și MCID.

2.2 Descrierea situației actuale

În contextul tot mai intensei digitalizări a întregului spectru de relaționare și comunicare, securitatea și apărarea cibernetică reprezintă o prioritate pentru fiecare stat.

În condițiile transpunerii în legislația națională a prevederilor Directivei (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informaticice în Uniune, cunoscută ca Directiva NIS, prin Legea nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatici, corroborate cu prevederile art. 72 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene au devenit evidente responsabilitatea națională și necesitatea reglementării domeniului securității și apărării cibernetice.

Totodată, preocupările Uniunii Europene în domeniul securității cibernetice și interesul pentru dezvoltarea acestuia transpar din deciziile anunțate în decembrie 2020 de elaborare a unei noi strategii de securitate cibernetică, de stabilire la București a Centrului European de Competență Industrială, Tehnologică și Cercetare în domeniul securității cibernetice, precum și din intenția de extindere a prevederilor Directivei (UE) 2016/1148, respectiv Directiva NIS 2.

Agresiunile cibernetice sunt caracterizate de un nivel ridicat de risc, cu tendințe de evoluție în creștere a impactului și probabilității de materializare, vizând cu predilecție rețelele și sistemele informatici ale instituțiilor publice, sau care susțin furnizarea de servicii publice ori de interes public.

Problema securității și apărării cibernetice, ca dimensiune a securității naționale, a devenit prioritară, astfel că sunt necesare demersuri de reglementare pentru dezvoltarea de mecanisme coerente și eficiente pentru asigurarea securității și apărării rețelelor și sistemelor informatici de interes național.

În prezent nu există cadrul legislativ care să creeze cadrul de cooperare operațională directă, concretă și coerentă, care să stabilească responsabilitățile și atribuțiile specifice pentru asigurarea apărării cibernetice la nivel național.

Pentru a implementa prevederile *Hotărârii de Guvern nr. 1321/2021 privind aprobarea Strategiei de securitate cibernetică a României, pentru perioada 2022-2027, precum și a Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei de securitate cibernetică a României, pentru perioada 2022-2027*, precum și pentru a asigura complementaritatea cu prevederile *Ordonanței de urgență nr. 104/2021 privind înființarea Directoratului Național de Securitate Cibernetică, aprobată prin Legea 11/2022 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului numărul 104/2021 privind înființarea Directoratului Național de Securitate Cibernetică* și cu măsurile privind apărarea cibernetică este nevoie de elaborarea unei legi care să integreze aspectele specifice, manifestate în spațiul cibernetic.

Prin Programul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), România și-a asumat implementarea măsurii „Asigurarea securității cibernetice a entităților publice și private care dețin infrastructuri cu valențe critice” (Componenta 7 - Transformare digitală – Reforma 3). În jalonul 151, indicatorul de implementare prevede „Dispoziție legală care indică intrarea în vigoare a Legii privind apărarea și securitatea cibernetică a României”. Conform negocierilor și angajamentelor rezultate prin PNRR, Legea privind apărarea și securitatea cibernetică a României trebuie să stabilească cadrul juridic și instituțional pentru organizarea și desfășurarea activităților din domeniul securității cibernetice și al apărării cibernetice, mecanismele de cooperare și răspunsurile instituțiilor în domeniile în cauză.

Date fiind incertitudinile conceptuale și diferențele de interpretare a prevederilor Dreptului Internațional Public aplicate domeniului cibernetic, în special în privința atribuirii activității cibernetice răuvoitoare, precum și inexistența unor inițiative internaționale similare, demersurile pentru crearea unui proiect de Lege a securității și apărării cibernetice viabil au trebuit să exploreze concepte, incidente și soluții din mediul internațional, care să fie raportate la realitățile și specificul legislației și instituțiilor naționale.

Totodată, dezvoltarea la nivel național a unor capabilități specializate, cu arii de acțiune delimitate, aşa cum este de exemplu Comandamentul Apărării Cibernetice din cadrul Ministerului Apărării Naționale, crește necesitatea relaționării operaționale interinstituționale flexibile.

De asemenea, dezvoltarea entităților specializate la nivelul instituțiilor din domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale permite abordarea unui spectru larg de incidente și atacuri cibernetice în deplină capacitate de reacție.

Crearea unui cadru de relaționare și cooperare între autoritățile cu competențe în domeniul securității și apărării cibernetice oferă posibilitatea utilizării eficiente a resurselor, inclusiv prin dezvoltarea și exploatarea în comun a unor capabilități specializate.

Diplomația cibernetică constituie, deopotrivă, un domeniu în care pot fi promovate prioritățile generale de politică externă ale României, cât și o parte integrantă a procesului de asigurare și consolidare a securității cibernetice naționale prin promovarea intereselor naționale în acțiunile diplomatice bilaterale și multilaterale în acest domeniu și prin participarea coordonată în acțiunile, negocierile și formatele de cooperare privitoare la asigurarea comună a securității, păcii și stabilității în spațiul cibernetic, promovarea valorilor democratice, protejarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și acțiunea comună la nivel internațional ca răspuns la amenințările cibernetice. De aceea, se impune o reglementare expresă cu prilejul prezentului proiect, care să confere mecanismele legale necesare MAE în exercitarea atribuțiilor.

Accentuarea necesității de stabilire a responsabilităților și competențelor, la nivel național, a fost determinată de utilizarea extensivă a mediului online pentru desfășurarea activităților lucrative și educaționale, din cauza restricțiilor impuse de pandemia de SARS-CoV-2. În lipsa acestei legi, statul român nu va dispune de părghile necesare diminuării vulnerabilităților de securitate cibernetică și asigurării apărării cibernetice, în scopul reducerii riscurilor la adresa securității rețelelor și sistemelor informatic ale statului.

Prezentul proiect a fost întocmit cu luarea în considerare a criticilor aduse prin Decizia nr. 17/2015 a Curții Constituționale asupra obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind securitatea cibernetică a României.

România este prezentă pe harta țintelor atacurilor cibernetice, confruntându-se permanent, atât cu atacuri complexe, care au ca scop obținerea unor avantaje strategice sau a unor beneficii financiare, cu potențial impact major la adresa securității naționale, societății și economiei, cât și cu atacuri "clasice", care folosesc malware comun și exploatează vulnerabilități larg răspândite și cunoscute, și care, deși au un potențial redus de a aduce atingere securității naționale, afectează economia și societatea. Aceste atacuri cibernetice afectează, de multe ori, infrastructuri critice naționale care slăbesc capacitatea statului de a funcționa, blocând servicii publice elementare, funcționare aparatului guvernamental și pun în pericol ordinea constituțională. De aceea, este nevoie de măsuri concrete pentru a preveni și combate aceste realități, prin mecanismele constituționale și legale adaptate la noile tipuri de amenințări din spațiul virtual.

2.3 Schimbări preconizate

Proiectul Legii privind securitatea și apărarea cibernetică este un proiect legislativ nou, care reglementează cadrul juridic și instituțional referitor la organizarea și desfășurarea activităților din domeniile securitate cibernetică și apărare cibernetică, mecanismele de cooperare și responsabilitățile instituțiilor cu atribuții în domeniile menționate.

Obiectivele prezentului proiect de lege sunt:

1. Crearea de rețele și sisteme informatic sigure și reziliente;
2. Elaborarea și adoptarea unui cadru normativ și instituțional consolidat;
3. Consolidarea unui parteneriat public-privat, pragmatic, pe linia securității cibernetice;
4. Asigurarea rezilienței prin abordare proactivă și descurajare;
5. Transformarea României într-un actor relevant în arhitectura internațională de cooperare în domeniul securității cibernetice.

Conceptul de securitate cibernetică reglementat prin prezentul proiect de lege se bazează pe următorii piloni:

1. Securitatea națională a României;
2. Apărarea națională a României;
3. Asigurarea rezilienței naționale a statului român: prevenție, răspuns, restabilire, capacitate funcționare stat, protecție societate.
4. Respectarea Directivei NIS;
5. Prevenirea și combaterea pericolelor la adresa securității cibernetice în sectorul public și privat: actori statali și nonstatali ostili, criminalitate, conflicte și crize.

Adoptarea prezentului proiect de lege va institui, la nivel național, un cadru normativ care va permite crearea instrumentelor instituționale și a mecanismelor de acțiune integrată și cooperare interinstituțională în domeniile securitate și apărare cibernetică, prin:

- definirea domeniilor de activitate, atribuțiilor și responsabilităților fiecărei instituții/autorități în domeniul securității cibernetice la nivel național;

- definirea rolului, compunerii și atribuțiilor Consiliului Operativ de Securitate Cibernetică, ca mecanism de coordonare a instituțiilor din domeniile apărare, ordine publică și securitate națională și a DNSC; COSC este organ consultativ aflat în cadrul CSAT, care emite avize consultative și recomandări (operațiuni administrative).
- stabilirea atribuțiilor și domeniilor de competență ale DNSC și ale celorlalte autorități, delimitate strict și în concordanță cu natura juridică a fiecărei autorități;
- organizarea sistemului de management a incidentelor de securitate cibernetică, la nivel național. În acest sens, au fost stabilite responsabilitățile privind managementul incidentelor de securitate cibernetică adecvate fiecărei instituții din domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale, precum și posibilitățile de cooperarea interinstituțională, inclusiv cu DNSC, pentru situațiile în care capacitatele proprii de asigurare a securității sunt depășite sau există riscul propagării efectelor incidentului de securitate cibernetică în alte rețele;
- definirea sistemului național de alertă cibernetică și a atribuțiilor instituțiilor/autorităților în situații de alertă;
- reglementarea aspectelor privind asigurarea rezilienței rețelelor și sistemelor informatiche, la nivel național, în spațiul cibernetic;
- stabilirea cadrului general de reglementare pentru acțiunile militare în spațiul cibernetic. Astfel, a fost introdus conceptul de rezervă de specialiști în securitate și apărare cibernetică, au fost stabilite responsabilități privind procesul de reglementare și constituire a acestei rezerve de specialiști și au fost incluse prevederi referitoare la responsabilitățile instituțiilor din domeniile securității, ordinii publice și securității naționale privind formarea profesională și instruirea în domeniul securității și apărării cibernetice;
- reglementarea anumitor aspecte privind cercetarea, dezvoltarea, inovarea în domeniul securității cibernetice;
- stabilirea cadrului de cooperare, la nivel național și în relațiile internaționale, în domeniul securității, precum și în privința apărării cibernetice, unde MApN este autoritate competentă.

Astfel, prin intermediul arhitecturii de cooperare interinstituțională instituită prin această lege, se asigură o coerență crescută în ceea ce privește răspunsul la incidente sau atacuri cibernetice, precum și responsabilități clare și predictibilitate în ceea ce privește tipul de acțiuni desfășurate de fiecare instituție din domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale.

De asemenea, abordarea acestui proiect de lege privind securitatea și apărarea cibernetică permite un răspuns coherent, ajustat, proporțional și efectiv, indiferent de situație, pornind de la un incident de securitate izolat, până la un atac cibernetic complex efectuat la nivelul unei instituții, sau asupra mai multor rețele și sisteme informatiche aflate în responsabilitatea mai multor instituții.

Implementarea măsurilor menționate va contribui la creșterea nivelului de securitate cibernetică a rețelelor publice pe plan național și internațional și va preveni apariția unor situații în care rețele și sisteme informatiche naționale sunt utilizate pentru propagarea campaniilor de atacuri cibernetice împotriva rețelelor și sistemelor informatiche aparținând altor state.

Adoptarea prezentei legi oferă posibilitatea instituțiilor publice să colaboreze cu entitățile din sectorul privat și din mediul academic, cu asociațiile profesionale și organizațiile neguvernamentale.

Totodată, această lege stabilește un cadru armonizat de acțiune a autorităților și instituțiilor publice cu responsabilități și capabilități specifice contracarării amenințărilor cibernetice.

Având în vedere contextul în care, la nivelul Alianței Nord-Atlantice, s-a luat decizia de declarare a spațiului cibernetic ca mediu operațional de ducere a operațiilor militare, prin prezentul proiect de act normativ sunt create mecanismele pentru ca Ministerul Apărării Naționale și celelalte autorități publice din domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale să poată realiza acțiuni și să poată implementa politici și standarde în domeniul apărării cibernetice.

Interconectarea rețelelor și sistemelor informatiche și a infrastructurilor susținute de acestea la nivel regional și internațional și dependențele în lanțul de aprovizionare TIC au condus la situații în care atacurile cibernetice asupra unui stat, pot avea consecințe și impact semnificativ asupra altor state sau chiar regiuni, făcând necesară dezvoltarea relațiilor între state la nivel bilateral și regional specifică asigurării securității cibernetice, stabilirea încrederii, asistența reciprocă în dezvoltarea capacităților de a face față amenințărilor, schimbul de informații și coordonarea și răspunsul comun la amenințările din spațiul cibernetic.

În același timp, relațiile dintre state au în prezent o componentă semnificativă care se desfășoară prin intermediul spațiului cibernetic ori utilizând tehnologiile comunicățiilor și informației.

Motivat de evoluția rapidă a problematicii securității cibernetice la nivel internațional, a impactului asupra păcii și stabilității pe care o are utilizarea tehnologiilor informației și comunicățiilor, a nevoii de asigurare a unui comportament responsabil în spațiul cibernetic dar și a unui răspuns comun al statelor în fața amenințărilor cibernetice, activitatea diplomatică în legătură cu aceste elemente a devenit omniprezentă atât în relațiile bilaterale cât și în formatele de cooperare și negocierile de la nivelul organizațiilor internaționale și regionale, fiind parte integrantă a politicilor și strategiilor de securitate cibernetică națională și a mecanismelor naționale de asigurare a securității cibernetice.

Având în vedere complexitatea problematicilor securității cibernetice, este necesară o abordare de tipul whole-of-government care să adreseze multitudinea de dimensiuni și domenii de expertiză aferente, prin asigurarea unor mecanisme de cooperare adecvată care să permită adaptarea la evoluțiile rapide din domeniul securității cibernetice sub toate aspectele. De aceea, proiectul de lege prevede o componentă solidă, proactivă și ambicioasă de diplomație cibernetică.

Strategia de Securitate Cibernetică a României prevede ca obiective de politică externă în domeniul securității cibernetice, consolidarea rolului României la nivel global, consolidarea rolului României la nivel regional și pe plan bilateral, precum și consolidarea rolului diplomației cibernetice, elemente care necesită pe plan intern cooperare, dialog interinstituțional, informare reciprocă și coordonare între MAE și instituțiile naționale cu competențe în domeniul securității cibernetice pentru asigurarea unei reprezentări adecvate și a unui mesaj coherent în acțiunea externă a României, printr-o diplomație cibernetică eficientă.

Având în vedere că atacurile și amenințările cibernetice pot paraliza complet instituțiile publice, infrastructuri critice și servicii publice, este nevoie ca statul să poată institui situațiile excepționale, la nevoie, în acord cu limitele și condițiile impuse de Constituție. Pentru a da această prerogativă autorităților competente, proiectul de lege prevede posibilitatea instituirii stării de asediu sau de urgență pentru rațiuni de securitate cibernetică și apărare cibernetică, prevederile prezentului proiect completându-se corespunzător cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 22 din 21 ianuarie 1999, cu modificările și completările ulterioare. Proiectul de lege nu modifică conținutul și regimul juridic al stării de urgență și de asediu reglementat de OUG nr. 1/1999, ci instituie doar cauzele de securitate cibernetică și apărare cibernetică drept rațiuni/ motive de instituire a acestor stări excepționale. Prin prezenta măsură se asigură o actualizare a cauzelor de instituire a stărilor excepționale raportate la noile tipuri de amenințări și riscuri care afectează statele moderne.

Cu privire la introducerea definirii conceptului de cyber intelligence, în cadrul acestuia sunt înglobate *per se* activități, mijloace și măsuri de securitate cibernetică care au ca scop asigurarea stării de normalitate a rețelelor și sistemelor informatiche. Componenta de securitate cibernetică aferentă activităților de cyber intelligence vizează asigurarea securității naționale, prin aplicarea unui set de măsuri proactive și reactive la nivelul rețelelor și sistemelor informatiche din plan național, menite să asigure confidențialitatea, integritatea, disponibilitatea, autenticitatea și non-repudierea informațiilor în format electronic a resurselor și serviciilor publice.

Situația actuală, la nivel internațional, demonstrează imposibilitatea separării amenințării cibernetice de celelalte tipuri de amenințări la adresa securității naționale. Instrumentele specifice operațiunilor cibernetice au fost adoptate de toate categoriile de vectori de amenințare, de la extremism și terorism la criminalitate organizată transfrontalieră și spionaj. În prezent, actorii statali ostili derulează operațiuni cibernetice complexe prin care vizează atingerea unor obiective strategice proprii la nivel internațional, generând un impact semnificativ în planul intereselor de securitate națională ale țărilor afectate, prin exfiltrarea unor cantități foarte mari de date sensibile și creându-și inclusiv capacitatea de a afecta funcționalitatea sistemelor respective.

La nivel conceptual, securitatea cibernetică nu poate fi separată de securitatea națională, fiind o dimensiune cu relevanță din ce în ce mai crescută a acesteia. Exemple în acest sens se regăsesc la nivel internațional:

- în ianuarie 2022, administrația Biden a declarat că Securitatea cibernetică este un imperativ de securitate națională și securitate economică, cu un nivel crescut, fără precedent de prioritate la nivelul SUA;
- în Strategia Națională pentru Securitate Digitală a Franței, se precizează că riscurile cibernetice reprezintă a treia prioritate pe lista amenințărilor, conform White Paper privind Apărarea și Securitatea Națională;
- Strategia de securitate cibernetică a Marii Britanii pentru anul 2022 face referire extensivă la amenințările cibernetice diverse și complexe la adresa securității naționale, precum și la necesitatea implicării instituțiilor de securitate națională cu măsuri pentru atingerea obiectivelor de securitate cibernetică

Practica a demonstrat faptul că activitățile de culegerea de informații reprezintă o condiție sine qua non în combaterea amenințărilor cibernetice complexe. Activitatea de culegere de informații s-a dovedit esențială pentru obținerea, prin mijloace specifice (HUMINT, OSINT, TECHINT, SIGINT, cooperare etc.) de date tehnice cu privire la tacticile, tehniciile și procedurile atacatorilor, infrastructurile utilizate, țintele predilecte ale operațiunilor cibernetice și chiar atacurile aflate în derulare. Aceste date s-au dovedit esențiale pentru creșterea capabilităților infrastructurii tehnice de securitate cibernetică, făcând posibilă detectarea unor incidente și atacuri cibernetice de tip APT în rețelele și sistemele informatiche care asigură funcții esențiale pentru statul român.

Astfel, în cursul anilor, utilizarea sinergică a activităților de informații și a sistemelor tehnice de securitate cibernetică s-a dovedit a fi cel mai eficient instrument pe linia asigurării securității cibernetice care permite derularea unor măsuri specifice de cyberintelligence pe dimensiunea cunoașterii, prevenirii și contracarării amenințărilor cibernetice prin:

- detectarea, în timp real, a unui număr semnificativ de atacuri cibernetice complexe (de tip advanced persistent threat - APT) care au vizat rețelele și sistemele informatiche din țara noastră;
- monitorizarea alertelor de securitate cibernetică și a aplicării de măsuri de protecție și de prevenire a răspândirii aplicațiilor malware în rețelele și sistemele informatiche de la nivel național;
- protejarea instituțiilor de atacuri cibernetice derulate de atacatori prin rețelelor și sistemelor informatiche cu întindere transfrontalieră care permit realizarea de spionaj

- cibernetic, blocarea sistemelor în vederea obținerii de beneficii financiare(ransomware) sau activități de activism sau cu motivație ideologică.
- eliminarea sau limitarea efectelor produse în urma unor atacuri cibernetice asupra rețelelor și sistemelor informatiche naționale, restaurarea funcționalității, precum și asigurarea rezilienței cibernetice a acestora.

Combaterea amenințărilor cibernetice complexe la adresa securității naționale îndreptate de actori statali ostili împotriva României, caracterizate de creșterea exponențială a complexității tehnice a APT-urilor care face extrem de dificilă identificarea lor, reclamă utilizarea întregii game de măsuri de culegere de informații pentru prevenirea și combaterea lor.

Pentru a da relevanță practică conceptelor de cyber intelligence și counter-cyberintelligence, prin proiectul de lege se completează art. 3 din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României cu următoarele tipuri de amenințări:

1. amenințări cibernetice sau atacuri cibernetice asupra infrastructurilor informatiche și de comunicații de interes național;

Conceptul de amenințare cibernetică este definit la art. 2, lit. b) din proiectul de lege, cu trimitere la art. 2 lit. f) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 104/2021;

Conceptul de atac cibernetic este definit la art.2, lit. c) din proiectul de lege ca fiind *"acțiune ostilă (de rea-creștere) desfășurată în spațiul cibernetic de natură să afecteze securitatea cibernetică"*.

Conceptul de infrastructură informatică și de comunicații de interes național este definită de art. 2, lit.d) din Legea nr. 163/2021 privind adoptarea unor măsuri referitoare la infrastructuri informatiche și de comunicații de interes național și condițiile implementării rețelelor 5G.

Astfel, apreciem că acest tip de amenințare prezintă toate garanțiile de calitate, claritate și previzibilitate a legii impuse de prevederile art. 1, alin. (5) din Constituția României, republicată.

2. acțiuni, inacțiuni sau stări de fapt cu consecințe la nivel național, regional sau global care afectează reziliența statului român în raport cu risurile și amenințările de tip hibrid;

Conceptul de reziliență este amplu definit în mai multe acte normative la nivelul statului român, plecându-se de la definiția rezilienței în spațiul cibernetic, prevăzută la art. 2 lit.v) din proiectul lege, până la dezvoltarea conceptului în Hotărârea Parlamentului nr. 22/2020 privind aprobarea Strategiei Naționale de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024, Hotărârea Guvernului nr. 1321/2021 privind aprobarea Strategiei de securitate cibernetică a României, pentru perioada 2022-2027, precum și a Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei de securitate cibernetică a României, pentru perioada 2022-2027, Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, precum și a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și finanțier pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.

Risurile și amenințările de tip hibrid la adresa securității cibernetice sunt acele amenințări și riscuri cibernetice, astfel cum sunt definite în art. 2, lit. b) și w) din proiectul de lege, care se manifestă sub formă hibridă. Forma hibridă a amenințărilor și riscurilor de securitate cibernetică este conceptualizată prin Hotărârea Parlamentului nr. 22/2020 privind aprobarea Strategiei Naționale de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024.

Astfel, apreciem că acest tip de amenințare prezintă toate garanțiile de calitate, claritate și previzibilitate a legii impuse de prevederile art. 1, alin. (5) din Constituția României, republicată.

3. acțiuni derulate de către o entitate statală sau nonstatală, prin realizarea, în spațiul cibernetic, a unor campanii de propagandă sau dezinformare, de natură a afecta ordinea constituțională.

Prin Hotărârea Parlamentului nr. 22/2020 privind aprobarea Strategiei Naționale de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024 s-a stabilit ca obiectiv strategic *"prevenirea și contracararea riscurilor de natură teroristă asociate activităților unor organizații de profil, prezenței pe teritoriul național a membrilor sau adeptilor unor astfel de entități, intensificării propagandei extremist-jihadiste, în special în mediul online, și a proceselor de radicalizare în România."*

Aceștiile informative ostile continuă să vizeze dezvoltarea unor puncte de sprijin, utilizate în scop de influență, obținerea de informații cu privire la evoluțiile interne, necesare susținerii proceselor decizionale din statele de proveniență, dar și pentru rafinarea și dezvoltarea bazelor de sprijin și a canalelor de propagandă, cu potențial de obstrucționare a proiectelor strategice ale României și a deciziilor în stat. Parteneriatele strategice ale României și politicele promovate în acord cu statutul de membru al UE și NATO mențin țara noastră în atenția spionajului străin, nivelul de intruziune și ofensivitate oscilând în funcție de interesele statelor agresoare în raport cu Bucureștiul și alianțele sau parteneriatele noastre.

Prin aceeași strategie de apărare a țării s-a constatat, ca vulnerabilitate, *"persistența unor lacune legislative în domeniul securității naționale sau în ceea ce privește contracararea agresiunilor informaționale, respectiv pe palierul reglementării instrumentelor necesare prevenirii și contracarării propagandei cu scop destabilizator, inclusiv în eventualitatea unor campanii de tip hibrid"*.

Direcțiile de acțiune pe linia de informații, contrainformații și de securitate, conform SNAp 2020-2024, vizează și *"Prevenirea și contracararea riscurilor asociate activităților unor entități teroriste, prezenței pe teritoriul național a membrilor sau simpatizanților unor asemenea entități, intensificării propagandei extremist-teroriste, în special a celei jihadiste în ascensiune în mediul online, și a proceselor de radicalizare în România"*.

Tinând cont de cele anterioare, apreciem necesară instituirea, la nivelul legii, a unor noi tipuri de amenințări care să răspundă nevoilor de securitate cibernetică și securitate națională a României, astfel încât să se asigure cu succes protejarea cetățenilor și a statului român.

Aceștiile de propagandă și dezinformare vizate sunt doar cele care afectează ordinea constituțională, adică setul de principii fundamentale pe care este constituit statul român, regimul constituțional de drepturi și libertăți fundamentale, regimul constituțional al funcționării autorităților publice de rang constituțional protejarea garanțiilor prevăzute de Constituție.

Menționăm că aceste amenințări instituite au relevanță doar pentru activitatea de informații și contrainformații, activitate desfășurată doar de autoritățile competente potrivit art. 6 din Legea nr. 51/1991. Prin prezentul proiect de lege nu se pot desfășura activități de natură a restrâng exercițiul unor drepturi și libertăți fundamentale și nici activități specifice culegerii de informații, precum nici activități de contrainformații. Prezenta lege reglementează activitatea de cyberintelligence și counter cyber intelligence doar la nivel conceptual, urmând ca definițiile să se completeze corespunzător cu dreptul material prevăzut în Legea nr. 51/1991 și alte legi speciale din domeniul securității naționale.

Prezentul proiect de lege nu afectează legislația națională privind protecția datelor cu caracter personal, în special Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare, Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), cu modificările și completările ulterioare, și Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește

prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), Legea nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările ulterioare.

Prezentul proiect de lege respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, inclusiv dreptul la respectarea vieții private și de familie, dreptul la protecția datelor cu caracter personal, dreptul la proprietate și integrarea persoanelor cu dizabilități, astfel încât nicio prevedere din prezenta lege nu trebuie să facă obiectul unei interpretări sau puneri în aplicare care nu este conformă cu Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale a Consiliului European.

Cu privire la prevederile art. 51 alin. 2 din proiectul de lege, prin care se derogă de la prevederile art. 8, alin. (2), lit. a) din OG nr. 2/2001, apreciem că soluția majorării limitelor maxime ale amenzilor pentru necomunicarea informațiilor privind incidentele cibernetice este justificată de amplitudinea fenomenului atacurilor și amenințărilor cibernetice care gravitează asupra României, atât în contextul transformării digitale a țării cât și a conflictelor de tip hibrid și convențional de la granițele statului. De aceea, este nevoie de o strânsă cooperare între toți furnizorii de servicii de securitate cibernetică, pe de-o parte, și autoritățile publice cu atribuții în domeniul securității cibernetice, pe de altă parte, pentru a asigura un nivel ridicat și constant de securitate cibernetică la nivel național.

Cu privire la prevederile art. 52 alin. (4) din proiectul de lege, privind majorarea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale, pentru contravențiile reglementate prin prezentul proiect, se impune ca urmare a multitudinii de potențiali subiecți activi ai contravenției și numărului limitat de autorități competente, potrivit proiectului, în constatarea și aplicarea contraventiei. Mai mult, de multe ori se impune o analiză atentă pentru constatarea și individualizarea faptei contravenționale, astfel încât să se stabilească caracterul sancțiunii sub aspectul proporționalității.

Cu privire la prevederile art. 52 alin. (9) din proiectul de lege, apreciem că, pe de-o parte, se impune celeritatea procedurii contestării amenzii, facilitată de eludarea oricărei proceduri prealabile, iar, pe de altă parte, se impune specializarea instanței care judecă actul administrativ prin care se constată și se aplică contravenția, în acest sens apreciind că instanța de contencios administrativ și fiscal fiind cea mai în măsură să judece astfel de cauze.

Prevederile art. 51 și 52 din proiectul de lege se circumscrui elementelor care trebuie să compună o normă juridică (ipoteză, dispoziție și sancțiune). Astfel, prin instituirea contravențiilor și sancțiunilor anterior menționate să oferă garanții de aplicabilitate a normelor prevăzute la art. 22 și 26 din proiect.

Apreciem că dispozițiile sancționatorii respectă criteriile de prevăzute de art. 53 din Constituție, încadrându-se în limitele și condițiile tipurilor de contravenții din domeniul ITC (ex: Legea nr. 362/2018, Legea nr. 242/2022 și OUG nr. 104/2021).

Proiectul de lege este realizat în condiții de corelare cu legile care privesc activitatea DNSC și este avizat favorabil de DNSC, confirmând astfel prevenirea riscurilor referitoare la o eventuală atingere sau diluare a prerogativelor DNSC ca autoritate națională în domeniul securității cibernetice pentru spațiul cibernetic civil.

DNSC își păstrează în continuare statutul de autoritate națională în domeniu și primește prerogative de coordonare a activităților tehnice referitoare la gestionarea incidentelor cibernetice pe timp de pace.

Celelalte autorități se supun în continuare limitelor stabilite de legile proprii de funcționare, prezentul proiect de lege aducând o detaliere privind modalitatea de abordare a acestora în spațiul cibernetic. Mai mult, se are în vedere crearea unor repere pentru delimitarea jurisdicțiilor și a competențelor dintre acestea, pentru eficientizarea operațională și eliminarea situațiilor de suprapunere, acolo unde este cazul, în practică, întrucât există multe ariile de competență instituțională comune.

În plus, controlul și departajarea operațională sunt asigurate în permanență prin cooperare și sincronizare la nivel înalt (prin COSC și sub coordonarea CSAT). Când situația o impune, CSAT asigură operativitatea răspunsului rapid la incidente cibernetice care pot aduce atingere securitatei și apărării naționale. Astfel, este creat un mecanism flexibil, care permite funcționarea corectă a instituțiilor atât pe timp de pace, cât și în situații de criză cibernetică.

PNRISC se află în spațiul civil, sub control democratic, fiind gestionat de DNSC în calitate de autoritate națională civilă în domeniul securității cibernetice.

Controlul instituțiilor din SNAOPSN se realizează conform legilor în vigoare iar prezentul proiect de lege nu modifică atribuțiile autorităților publice în domeniul securității naționale și nici nu naște noi atribuții în sarcina unor autorități care nu au astfel de atribuții în domeniul securității naționale.

Prezenta lege nu intră în contradicție și nu dublează Legea nr. 362/2018 și Legea nr. 104/2021, ci le completează în vederea creării unei arhitecturi legislative cuprinzătoare și satisfăcătoare pentru domeniul securității și apărării cibernetice. Prezentul proiect de lege și cele două legi menționate formează un pachet legislativ coerent, corelat, care asigură facilitare în dezvoltare și eficiență în implementarea de măsuri și capabilități reale de securitate și apărare cibernetică. În lipsa sincronizării și cooperării în timp real, autoritățile statului pierd din start lupta împotriva amenințărilor existente în spațiul cibernetic, care - prin natura lor - au un grad spectaculos de agilitate și complexitate.

2.4 Alte informații

Dat fiind ritmul rapid de evoluție a tehnologiilor, precum și modificarea cadrului legislativ la nivel NATO și UE, legea va fi analizată și revizuită periodic, în vederea adaptării continue la provocările și oportunitățile generate de un mediu de securitate în permanentă schimbare.

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Prezentul act normativ va contribui la susținerea procesului de digitalizare a economiei și a serviciilor, inclusiv a celor oferite de către stat, prin asigurarea unui grad ridicat de securitate cibernetică, a unei capacitați de reacție instituțională rapidă la incidente din spațiul cibernetic și a unor capabilități robuste de apărare cibernetică în cazul atacurilor cibernetice, asupra rețelelor și sistemelor informatice de interes național.

De asemenea, prin crearea unui sistem integrat de conducere și cooperare în domeniul securității cibernetice care asigură o capacitate sporită de acțiune preventivă și de reacție vor putea fi evitate prejudicii extinse la nivelul operatorilor care desfășoară activități economice în România.

3.2 Impactul social

Atacurile cibernetice, în special asupra serviciilor esențiale ori a infrastructurilor critice pot avea, datorită interconectivității, impact asupra serviciilor furnizate la nivel regional sau internațional, cu efecte destabilizatoare regionale sau internaționale, în plan economic și social, și cu potențiale repercuze la adresa păcii și stabilității.

În același timp, noile tehnologii și implementarea rapidă a unei interconectivități sporite în domenii esențiale oferă oportunități reale de creștere economică și dezvoltare socială în România, generând evoluția securității cibernetice ca domeniu de afaceri. Tehnologiile emergente, precum internetul obiectelor (Internet of Things), inteligența artificială (Artificial Intelligence), tehniciile de învățare automată (Machine Learning) și tehnologii de comunicații de bandă (5G și generații viitoare), se pot constitui în oportunități de lansare a unor investiții în contextul dezvoltării procesului industriei 4.0, tehnologiei medicale și mobilității 4.0, precum și al creșterii competitivității economice, atât pe plan național, cât și internațional. Condiția premisă pentru concretizarea tuturor acestor oportunități este asigurarea unui nivel ridicat de securitate cibernetică la nivel național.

Pentru români este prioritară securitatea cibernetică a rețelelor și sistemelor informatici, îndeosebi a celor din domenii aferente serviciilor esențiale, precum și a celor cu valențe critice pentru securitatea națională. Menținerea în parametri optimi a disponibilității, continuității și integrității și asigurarea rezilienței acestora contribuie la susținerea în condiții optime a tuturor domeniilor vieții economice și sociale.

Toate aceste măsuri instituite de proiectul de lege generează beneficii economico-sociale majore: existența resursei umane calificate și chiar înalt specializate, capabile să răspundă provocărilor mediului de securitate cibernetică, creșterea contribuției industriei tehnologiei informaților și comunicațiilor și de securitate cibernetică la PIB-ul național.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Prezentul proiect de act normativ nu prezintă prevederi care restrâng exercițiul drepturilor și libertăților fundamentale, cu excepția instituirii unor contravenții prevăzute la art. 51 și art. 52 din proiectul de lege. Menționăm că acestea îndeplinesc elementele prevăzute de art. 53 din Constituția României, republicată.

3.4 Impactul macroeconomic

Proiectul de lege nu se referă la acest subiect.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de lege nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de lege nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ va contribui la: creșterea nivelului de cooperare între instituțiile din domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale și mediul academic, industria națională de profil sau alți parteneri din mediul public sau privat, inclusiv prin mecanismul rezervei de specialiști în securitate și apărare cibernetică, stimularea cercetării, dezvoltării și inovării în domeniul securității cibernetice, consolidarea securității cibernetice a rețelelor și sistemelor informatici și a serviciilor digitale de interes strategic la nivel național.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de lege nu se referă la acest subiect.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de lege nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de lege nu se referă la acest subiect.

3.9 Alte informații

Proiectul de lege definește noțiunea de diplomație cibernetică drept set de acțiuni diplomatice desfășurate în scopul promovării, susținerii, apărării și protejării, prin dialog internațional și

cooperare cu țările partenere și organizațiile internaționale a unui spațiu cibernetic global, deschis, liber, stabil și sigur, în care drepturile omului, libertățile fundamentale și statul de drept se aplică pe deplin pentru bunăstarea socială, creșterea economică, prosperitatea și integritatea societății libere și democratice și care contribuie la prevenirea conflictelor, atenuarea amenințărilor la adresa securității cibernetice și la o mai mare stabilitate în relațiile internaționale. În acest sens, Ministerul Afacerilor Europene este desemnat autoritate națională în domeniul diplomației cibernetice, având rol de coordonare și sprijin pentru activitatea diplomatică, la nivel național.

România, în acest context, devine pionier printre statele membre ONU, reglementându-și, la nivelul legii primare, activitatea de diplomație cibernetică, în scopul garantării angajamentelor internaționale la care este parte.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.*)**

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani		
		1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:								
a) buget de stat, din acesta:								
i. impozit pe profit								
ii. impozit pe venit								
b) bugete locale								
i. impozit pe profit								
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:								
i. contribuții de asigurări								
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)								
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:								
a) buget de stat, din acesta:								
i. cheltuieli de personal								
ii. bunuri și servicii								
b) bugete locale:								
i. cheltuieli de personal								
ii. bunuri și servicii								
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:								
i. cheltuieli de personal								
ii. bunuri și servicii								
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)								
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:								
a) buget de stat								
b) bugete locale								

4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișă finanțieră prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însotită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8 Alte informații Prezentul proiect de lege nu are impact finanțier. Proiectul de lege se încadrează în limitele de cheltuieli aprobate de Guvern pentru anul 2023 și estimările pentru 2024-2026.						
Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: -Prin Decizia CCR nr. 455/2018, parag. 63. Curtea a statuat că securitatea rețelelor și sistemelor informatic se află în strânsă legătură cu domeniul securității naționale. Acest aspect este reliefat și în Hotărârea Parlamentului nr. 22/2020 privind aprobarea Strategiei Naționale de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024 și HG nr. 1.321 din 30 decembrie 2021 privind aprobarea Strategiei de securitate cibernetică a României, pentru perioada 2022-2027, precum și a Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei de securitate cibernetică a României, pentru perioada 2022-2027. În acest sens, s-a apreciat că o protecție adecvată a securității cibernetice a României nu se poate realiza fără a se institui și noi amenințări cibernetice la adresa securității naționale a României, amenințări apărute în contextul dezvoltării exponențiale a activităților în spațiul cibernetic. Astfel, prin proiectul de lege se completează art. 3 din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României cu următoarele tipuri de amenințări: - acțiuni și inacțiuni de natură a afecta interesele și obiectivele naționale de securitate pe linia infrastructurilor de comunicații și tehnologia informației de interes național, respectiv amenințări sau atacuri cibernetice asupra infrastructurilor informatic și de comunicații de interes național; - acțiuni, inacțiuni sau stări de fapt cu consecințe la nivel național, regional sau global care afectează reziliența statului român în raport cu risurile și amenințările de tip hibrid; - acțiuni derulate de către o entitate statală sau grupare ostilă, prin realizarea, în spațiul cibernetic, a unor campanii de propagandă sau dezinformare, de natură a afecta ordinea constituțională. Menționăm că acestea au relevanță doar pentru activitatea de informații și contrainformații, activitate desfășurată doar de autoritățile competente potrivit art. 6 din Legea nr. 51/1991. b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:						

1. Categoriile de persoane prevăzute la art. 3, alin. (1), lit. c) din proiectul de lege se stabilesc prin hotărâre de Guvern, inițiată de MCID, adoptată în maximum 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.
2. Actele administrative prevăzute la art. 19 alin. (2) din proiectul de lege se emit în maximum 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.
3. În vederea aplicării prevederilor art. 20 alin. (3) din proiectul de lege, politicile de confidențialitate și transparență se emit prin ordin al directorului DNSC în maximum 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.
4. În vederea aplicării prevederilor art. 24 din proiectul de lege, autoritățile prevăzute la art. 10 adoptă măsuri proprii de reziliență în spațiul cibernetic în maximum 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.
5. În vederea aplicării prevederilor art. 31 alin. (1) din proiectul de lege, metodologia se emite prin ordin al directorului DNSC în maximum 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.
6. În vederea aplicării prevederilor art. 34 din proiectul de lege, Guvernul adoptă o hotărâre în maximul 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.
7. În vederea aplicării prevederilor art. 35 alin. (2)-(4) din proiectul de lege, ministrul cercetării, inovării și digitalizării emite un ordin în maximum 120 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Proiectul de lege nu se referă la acest subiect.

5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).

Proiectul de lege nu se referă la acest subiect.

5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Prezentul proiect de act normativ nu are drept obiect transpunerea Directivei NIS. Prezenta propunere de act normativ urmărește sincronizarea cu Directiva NIS 2 în vederea armonizării măsurilor de securitate cibernetică necesar a fi aplicate la nivel național și reglementate printr-un act ulterior, dedicat acestui scop.

Prin prezentul demers de reglementare, s-a avut în vedere crearea unui cadru juridic general în domeniul securității și apărării cibernetice la nivel național, care să permită și să asigure armonizarea și complementarizarea diferitelor reglementări în domeniu, care au un grad mai ridicat de specificitate și se adresează în mod nișăt anumitor sectoare sociale de activitate.

Elaborarea textului de lege a fost realizat ținând cont de necesitățile de corelare atât cu legislația în vigoare (precum Legea nr. 104/2021, Legea nr. 362/2018 sau OUG nr. 111/2011), pregătind în același timp condițiile de sincronizare și cu o viitoare lege care va transpune Directiva NIS 2 și va abroga actuala Lege nr.362/2018.

5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Proiectul de lege nu se referă la acest subiect.

5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul de lege nu se referă la acest subiect.

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Proiectul de lege nu se referă la acest subiect.

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a:

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Proiectul de lege nu se referă la acest subiect.

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.

În data de 18.11.2022, ora 13, la Universitatea Politehnica din București (UPB), Splaiul Independenței nr. 313, Clădirea Rectorat, etajul 2, Sala Senatului, MCID a organizat o dezbatere publică cu reprezentanți ai mediului academic, organizații neguvernamentale și organizații profesionale din domeniul IT&C.

- <https://www.research.gov.ro/uploads/sistemul-de-cercetare/legislatie-organizare-si-functionare/proiecte-de-acte-normative/2022/minute/minuta.pdf>;
- <https://www.research.gov.ro/ro/articol/6059/comunicare-br-mass-media-anun-privind-modificarea-locului-de-desfa-urare-a-dezbaterii-publice-pentru-proiectul-de-lege-privind-securitatea-i-apararea-cibernetica-a-romaniei>.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Proiectul de lege nu se referă la acest subiect.

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Proiectul de lege nu se referă la acest subiect.

6.5 Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Se solicită avizul Consiliului Legislativ.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Se solicită avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

c) Consiliul Economic și Social

Se solicită avizul Consiliului Economic și Social.

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6.6 Alte informații

Se solicită punctul de vedere al Consiliului Superior al Magistraturii.

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Pentru proiectul de act normativ a fost îndeplinită procedura stabilită prin dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Prezentul proiect de lege este supus consultării publice potrivit prevederilor art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003, termenul de punere în procedura de consultare publică fiind de 10 zile lucrătoare.

Urgența promovării prezentului proiect de act normativ este generată din calendarul de implementare a Programului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), în care România și-a asumat implementarea măsurii „Asigurarea securității cibernetice a entităților publice și private care dețin infrastructuri cu valențe critice” (Componenta 7 - Transformare digitală – Reforma 3). În jalonul 151, indicatorul de implementare prevede „Dispoziție legală care indică intrarea în vigoare a Legii privind apărarea și securitatea cibernetică a României”. Conform negocierilor și angajamentelor rezultate prin PNRR, Legea privind apărarea și securitatea cibernetică a României trebuie să stabilească cadrul juridic și instituțional pentru organizarea și desfășurarea

activităților din domeniul securității cibernetice și al apărării cibernetice, mecanismele de cooperare și răspunsurile instituțiilor în domeniile în cauză. Termenul de intrare în vigoare a legii este 31 decembrie 2022.

De asemenea, complexitatea atacurilor cibernetice la adresa autorităților și instituțiilor statului român, în contextul războiului din Ucraina, impune adoptarea unei legislații curajoase, care să garanteze funcționarea infrastructurilor critice, siguranța cetățenilor în spațiul cibernetic și buna funcționare a administrației publice.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

7.3 Alte informații

Secțiunea a 8-a:

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2 Alte informații

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de Lege privind securitatea și apărarea cibernetică a României, precum și pentru completarea Legii nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, republicată, pe care îl supunem Guvernului pentru aprobare.

MINISTRUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII

SEBASTIAN-IOAN BURDUJA

AVIZĂM FAVORABIL:

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

ANGEL TÎLVAR

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

LUCIAN NICOLAE BODE

**DIRECTORUL
SERVICIULUI DE TELECOMUNICAȚII
SPECIALE**

IONEL SORIN BĂLAN

**DIRECTORUL
SERVICIULUI ROMÂN DE INFORMAȚII**

EDUARD RAUL HELLVIG

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de Lege privind securitatea și apărarea cibernetică a României, pe care îl supunem Guvernului pentru aprobare.

AVIZĂM FAVORABIL:

**DIRECTORUL
SERVICIULUI DE PROTECȚIE ȘI PAZĂ**

**DIRECTORUL
SERVICIULUI DE INFORMAȚII EXTERNE**

LUCIAN SILVAN PAHONȚU

GABRIEL VLASE

**DIRECTORUL GENERAL AL OFICIULUI
REGISTRULUI NAȚIONAL AL
INFORMAȚIILOR SECRETE DE STAT**

MARIUS PETRESCU

**DIRECTORUL DIRECTORATULUI
NAȚIONAL DE SECURITATE
CIBERNETICĂ**

DAN CÎMPEAN

**MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
PROIECTELOR EUROPENE**

MARCEL-IOAN BOLOŞ

MINISTRUL FINANȚELOR

ADRIAN CÂCIU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

BOGDAN LUCIAN AURESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

MARIAN-CĂTĂLIN PREDOIU